

FSD3458 OPETTAJANKOULUTUKSEN VETOVOIMA: FOKUSRYHMÄHAASTATTELUT 2020
FSD3458 ATTRACTIVENESS OF TEACHER EDUCATION: FOCUS GROUP INTERVIEWS 2020

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Selvitys opettajankoulutuksen vetovoimasta

Suunnitelma fokusryhmähaastattelujen toteuttamiseksi

1. Haastateltavan ryhmän kohtaaminen

Haastatteluihin kutsutaan lukion opiskelijoita, joilla opettajankoulutus voi olla yksi mahdollisista tulevaisuuden ammattivaihtoehtoista. Haastattelut tehdään ryhmissä, joissa on mukana 5-10 lukiolaista kerrallaan. Samassa yhteydessä he tutustuvat Koulutuksen tutkimuslaitoksen toimintaan. Lukiolaiset tavataan ennen haastattelua ja tutustutaan tutkimuslaitokseen ja sen toimintaan. Heidän kanssaan keskustellaan epämuodollisesti tutkijan työstä ja kasvatusalan koulutuksesta. Tarkoituksena saada aikaan keskustelevalta ja avoin ilmapiiri, jotta lukiolaiset voivat mahdollisimman vapaasti ja luontevasti kertoa omalla tavallaan ajatuksistaan. Tämän jälkeen siirrytään varsinaiseen haastatteluun.

2. Haastattelun ohjeistus

Siirrytään tilaan, jossa fokusryhmäkeskustelu tapahtuu. Haastattelun aluksi kerrataan tutkimuksen periaatteet samalla kun pyydetään haastateltavia palauttamaan etukäteen heille annettu lomake, jonka myötä he antavat suostumuksensa tutkimukseen osallistumiselle. Käydään läpi lomakkeessa olevat tietosuojajasiat sekä eettiset periaatteet, joiden mukaan toimitaan. Haastattelutilanteessa mukana olevat henkilöt esittelevät lyhyesti itsensä. Tätä vaihetta ei tallenneta.

3. Fokusryhmäkeskustelu

Fokusryhmäkeskustelu aloitetaan, ja samalla aloitetaan sen tallennus. Kerrataan tutkimuksen tarkoitus ja alla olevat teemat, joiden pohjalta on tarkoitus keskustella. Keskustelu etenee vapaasti siten, että henkilöt voivat kommentoida ja liittää omia ajatuksiaan suoraan edellisiin puheenvuoroihin. Tutkijat ovat tilanteessa mukana ohjaamassa keskustelua tarvittaessa teemoihin, joita ei vielä ole mahdollisesti käsitelty. He myös huolehtivat siitä, että jokainen haastattelussa mukana oleva saa mahdollisuuden kertoa ajatuksensa.

Keskusteluteemat:

- **Ammattivaihtoehdot :**
  - Mitä ammatillisia vaihtoehtoja olet harkinnut?
  - Miksi olet päättänyt harkitsemaan juuri näitä vaihtoehtoja?
  - Millä tavoin päätökseen vaikuttavat yliopistojen valintamenettelyt, kuten esimerkiksi niin sanottu ensikertalaisuuskiintiö?
- **Opettajankoulutukseen hakeminen:**
  - Millä perusteella teet päätöksesi hakea tai jättää hakematta opettajankoulutukseen?
  - Mikä siinä kiinnostaa ja mikä ei?
- **Opettajankoulutus:**
  - Mihin erilaisiin opettajan tehtäviin on mahdollista opiskella?
  - Millaisiin muihin tehtäviin kuin opettajan työhön voi hakeutua opettajankoulutuksen jälkeen?
- **Opettajan työ:**
  - Millaisia mielikuvia sinulla on opettajan työstä ja ammatista?

Mistä mielikuvat opettajan ammatista tai työstä ovat muodostuneet?
Miksi ole harkinnut/ et ole harkinnut opettajan ammattia?
Millaisia mielikuvia sinulla on opettajankoulutuksesta ja opettajaksi opiskelusta?
Mistä nämä käsitykset ovat syntyneet?